

Gazet'a cse de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 80.

Brasiovu 27/15 Octobře

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegramulu

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

In 17 Octobře 1869 merse din Naseudu urmatoriulu telegramu in caus'a sinodului archidiecesanu:

„Metropolitulu Vancea in Blasiu.

Salutamu sinodulu archidiecesanu. Oftamu auspiciu ferice. Dorimu preparative la congresulu provinciale mixtu.

Gr. Moisilu vicariu. — Max. Lica, I. Lazaru coop., Arit. Marcusiu, Dr. I. Lazaru, Max. Popu, Leon. Pavelia, Bas. Petri, Dem. Vaida, Dr. Popu, Teod. Dumbrava, Flor. Motiocu, Iac. Predanu, Ioane Martianu, Axente, Ioane Ciorcieriu, Marianu, Iac. Pavelia, Nic. Popu, Margineanu, Tencreanu, Mateoia, Oct. Baritiu, Muresianu, Verdiariu, Petru Tanco, Burduhosu, Gabr. Manu, Gabr. Verticu, Ioane Pavelu, Ioane Malaiu, Antonu Vasilichi, Popelea, Grigortia, I. Michailasiu, Elia Cincia, Portiu.“ —

Contribuiri

pentru nenorociti' Tofaleni, despoiatu de t6te prin executare facuta din partea presiedintelui tablei r. din Tergulu Muresiului br. Carl Apor.

Lugosiu 18 Oct. 1869.

Onorata Redactiune!

Fiindu informati despre trist'a si de compati-mire demn'a s6rte a locuitorilor romani din Tofalu, — unii barbati mai buni ai nostri numai decatu improvisara o colecta de bani, c6 ajutoriu pre partea acelu nefericiti. — Subscriulu e insarcinatu a exped6 sum'a adunata la on. Redactiune, cea ce densulu bine sciindu, ca bis dat qui cito dat, nici ea intardia a o strapune cu acea rogare, c6 se binevoiti a o pred6 comitetului ce va se se infinti6za, s6u credu ca s'a si infintiatu pana acum spre acestu scopu in Brasiovu. Acestu canalu l'amu aflatu mai potrivit, pentruca dnuile v6stre ve aflatu mai apr6pe de loculu doreriloru.

Sum'a adunata face 45 fl. v. a. — Numele contribuitoriloru urm6za pre cealalta pagina pentru acelu casu, d6ca on. Redactiune va afla cu scopu a le public6 in col6nele sale.

Cu distinsa stima sum plecatu servu

Michaile Nagy m/p.,
canonicu.

Numele contribuitoriloru:

Jova Popovicu negutiariu 5 fl., Dr. Aureliu Maniu advocatu 5 fl. 50 cr., Dr. Ioane Maioru cons. scol. 3 fl., Iulianu Ianculescu percept. com. 3 fl., Mateiu Kisiu canonicu 1 fl., Titu Hatiegu advocatu 2 fl., Dr. Ios. Miescu medicu 2 fl., toti in Lugosiu, Const. Lazaru jurasore in Leucusesci 1 fl., Teodoru Popu proprietariu in Lugosiu 3 fl., Mich. Pocreanu par. gr. or. in Lugosiu 1 fl., Iacobu Cosgania capitani in Lugosiu 1 fl., Iuliu Petricu jude cerc. in Resiti'a 1 fl., Petru Milykovics negut. in Bunea 1 fl., I. Tiaranu in Lugosiu 1 fl., Nic. Biraescu diaconu gr. or. in Lugosiu 1 fl., Const. Brendusiu postariu in Chiseseu 1 fl., Teodoru Bordasiu advo-

catu in Lugosiu 1 fl., Mich. Biju in Caransebesiu 50 cr., Stef. Berceanu protop. gr. cat. in Lugosiu 1 fl., N. Nedelcu jude cerc. in Belintiu 1 fl., Petru Codreanu in Lugosiu 1 fl., Const. Radulescu advocatu in Lugosiu 2 fl., A. Mihutiu notariu in Sgribesti 1 fl., N. Stefani notariu in Bulciu 1 fl., Andreiu Liviu canonicu in Lugosiu 1 fl., Michailu Nagy canonicu in Lugosiu 3 fl.

Sum'a totala 45 fl. v. a.

Pentruca se nu suferu victimele nenorocite cu intardiarea, pana candu se va forma comitetu, amu si tramisu ac6sta suma cu t6ta intetirea prin „D. Dr. Ratiu, Turd'a, pentru Tofaleni“, cu posta, recipisa din 25 Octobře 1869.

Iacobu Muresianu m/p.,
Redactoru.

In Clusiu Exc. Sa d. comisariu r. Emanuel P6chy inca a daruitu 25 fl. pe s6m'a Tofaleniloru, sigilandu crudimea tractarei loru, cari cu alti 16 fl. se afla incredintiati de colectorulu M6tra' Ernest amicului seu Kov6ts 6ron, dupa „M. Polg.“.

Fratii nostri din Romani'a inca grabira cu ajut6ria timpurie pentru alinarea sortii acestoru victime; si „Romanulu“ din 11 Oct. face cunoscutu, ca in 10 a si tramisu, cu recepis'a Nr. 2043 a postei din Bucuresci, la domnulu advocatulu victimeloru Dr. Ratiu: 1000 lei noi colectati in lista domnului V. Maniu si administratiunea „Romanului“.

In Nr. din 12 mai publica „Rom.“ spre scopulu acesta ajutoria incurse in list'a lui 297 lei noi 98 bani; in lista d. G. Nicolescu 93 lei 58 bani. In alta lista a „Romanului“ Nr. 2 unu totalu subscrisu de colecte 1318 lei vechi, 20 bani, anuciandu prin telegrafu catra d. Dr. Ratiu, ca se expedi6za mane, adica 13 Oct. sum'a de una miie franci (subscrisu Rosetti).

„Feder.“ in Nr. 115 publica colecta de 48 fl. cu Exc. Sa Ladislau Bas. Popp in frunte. In Nr. 116 dela d. cap. D. Bosganu 10 fl.

„Alb.“ in Nr. 83 anuncia, ca junimea studi6sa pestana i au prezentatu o lista cu o suma de 30 fl. 70 cr. subscrisa de densii si de amici pentru Tofaleni. Puterile unite ce nu potu face, candu ele sciu voi! Fia c6 se potemu cu totii funda de nou ac6sta comuna sub nume de „Traian'a libera“, reprovodiuta cu pamentu!

Despre starea Tofaleniloru primimu scirea, ca sermaneले victime inca suntu totu in drumu! si ca r. comisariu ar' fi dechiaratu, ca nu p6te ajuta nimica, fiinduca puterea e la ministru. — 300 de suflete, unu satu intregu se nu p6ta misca comiseratiunea si a celoru dela putere, c6 se cerceteze mai afundu in nedreptatirea ce s'a facutu celoru 26 familii aruncate in drumu fara catu de pucinu respectu la umanitate, (la care se prov6ca reflectandu chiaru si diurnalulu „Hon“, ma si „Magy. Polg.“, pe candu „Kol. K6zl.“ si „Magyar Ujs6g“ escusa fapt'a ac6sta crancena prin respectulu legei, care a datu baronului puterea la acea procedere). Impetrata trebuie se fia anim'a 6meniloru, cari nu suferu cu cei umiliti de suferintie!

Asteptamu dela d. advocatu publicarea in modu aparatoriu a indreptatirei Tofaleniloru, c6 d6ca au donatiune, c6 unii, cari suntu asiediati in acelu satu de 263 ani, c6 satu iobagescu, se vedemu, ce insemn6za cuventulu aperarea legei inaintea celoru ce in statulu nostru si in timpulu presentu suntu dispensatorii dreptatii si ai drepturiloru! —

Diplom'a Tofaleului se fia dela G. R6koczy pe numele satului Tofalu; apoi d6ca e asia, timpulu luat de norma pentru dreptulu posesiunei, adica an. 1819, trebuie se reguleze reporturile intre Tofaleni si d. baronu, fara se mai aiba val6re remarcabilulu juramentu! Speramu, ca respunsulu ce se va da la interpelatiunea deputatoru din camer'a din Pest'a, nu se va amana ad calendas graecas. —

Onorat'a Redactiune a „Gazetei Transilvaniei“ este rogata, a da locu publicatiunei alaturate in col6nele stimatei sale foi. —

Sibiu in 4/16 Octobře 1869.

Z. Boiu m/p.

APELU SI ROGARE.

Prin t6te diuariale romane din patria a resunatu vaietulu de dorere alu celoru 26 nenorocite familii romanesci din Tofalu langa Muresiu-Osiorheiu, cari in urm'a unui procesu urbanariale cu fostulu loru proprietariu, baronulu Carolu Apor, acum in gur'a ernei au fostu lipsite de t6ta pucin'a loru avere, sc6se din case si aruncate pe strata, unde suntu consumate de f6me si frigu si amenintiate cu perire totale. Intieleginti'a romana din Sibiu, dupa ce indata la tipetulu loru facuse o mica colecta pentru alinarea amarului acestoru frati ai nostri baremu pe o di s6u d6ue, astadi intr'o convenire a sa a constituitu comitetulu subscrisu, care se adune ajut6riale filantropice, cari voru incurge pentru acei nefericiti, si se le administre pe o cale potrivita la loculu destinatiunei loru.

Elu dar' grabesce a se adres6 prin acestu apelu catra toti, cari compatimescu cu cei nefericiti, rogandu i in numele umanitatii si alu iubirei crestinesci, c6 se binevoiesca s6u unulu cate unulu, s6u constituinduse in comitete, a adun6 pentru sermaneले 26 familii din Tofalu oferte de mila si a le admiustr6 la comitetulu subscrisu, care intr'un'a se si pune in legatura cu barbati nostri de incredere din acelu t6nentu, spre a imparti ajut6riale intre toti cei lipsiti.

Amarulu, in care se afla acele familii, este mai elocuinte, decatu orice rogare din partea n6stra. Aici in adeveru cine d6 indata, d6 indoit.

Ofertele de mila, pentru cari la timpulu seu se va d6 ratiociniu publicu, ne rogamu a se tramite prin epistole francate, adresate personalminte subscrisului din urma. —

Sibiu 4/16 Octobře 1869.

Ilia Macelariu, cons. gub. in pens.

Dr. Ioane Nemesiu, advocatu.

Zacharia Boiu, preotu.

† Braslovu 25 Octobře.

Eri petrecuramu la cas'a eternitatii remasitiel6 pamentesci ale repausatului George George Ioanu negutiariu si proprietariu. Unu conductu numerosu, la care a luat parte negutiariimea, corpulu profesoralu, junimea studi6sa a gimnasiului romanescu, dandu-si tributulu multiamirei si on6rei catra repausatulu binefacatoriu, si pers6ne alese dintre autoritati si din t6te clasele societatii, din simulu tuturoru natiuniloru, ei facu on6rea cea de pe urma pana la mormentu, unde domnulu protopopu Iosifu Baracu in fruntea a 16 preoti ei t6nu dupa prohodire cuventarea funebrele, descriendui faptele vietii celei pline de bunetie, si de dovedi de indurari ale repausatului, cari t6te dimpreuna cu sacrificiale familii facute intru redicarea sc6leloru si ajutorirea besericeloru si a scopuriloru caritative ei inaltia numele si memori'a fapteloru nemurit6rie. La usia

mormentalui, unul din midioloculu corpului negu-
tatorescu levantinu d. Diamandi Manole mai
resuscită inca odata simtientele cele pie ale cor-
tegiului catra binefacerele si sacrificiale intrunite ale
repausatului in Domnulu, desteptandu cu o voce in-
cantatória si renoindu simtientele de onóre si ve-
neratiune catra repausatulu, precum si generala du-
rere simtita de toti cei de facia pentru prea tim-
puri'a acésta perdere. Inse repausatulu ne a para-
situ numai cu trupulu, pentru ca puterea cea mare
a binefaceriloru pentru scopurile institutiunei pu-
bliche si pentru inaltiarea prosperareii nationale di-
stingu tóte numele cu o dulce aducere aminte, care
se pastréza cá singura merinde ce avemu si dupa mor-
mentu! Natiunea romana va fi fericita numai a-
tuncia, candu fii ei se voru intrece, fiindu in vié-
tia séu in agonía, a-si concentra sacrificiale sale
pentru ajútoria de cultura si binefaceri cu cea mai
nobila emulatiune, incatu nici unu fiu alu ei, pur-
tatu de aripile furtunei, se nu-si uite a-si da tri-
butulu sacrificialoru datorite si pentru prosperarea
ei. Amvónele si organele publice isi voru face da-
tori'a a rescuscita acésta gloria si acésta emulatiune
pana la voi'a cea din urma a fapteloru omenesci,
ca-ce numai astfelu vomu poté intemeia si edifi-
ciulu gloriei si alu vietiei nationale, candu ne vomu
intrece in emulatiune de a face bine pentru scopu-
rile inaltiarei culturei nationale, care e ins'a pro-
sperarea ei. Repausatului, care si a facutu datori'a
cu sacrificiale, se i dicemu cu totii: Eterna a ta po-
menire! —

Denumirea oficiale a noului mini-
stru de interne Paulu Rainer (fostu pre-
fectu si r. comisariu in comit. Somogy si Héves)
in locul min. br. Wenkheim, care nu sciú tiené
nici una mesura intru máni'a de a maghiarísá si a
ignorá cu totul interesele nationali, indopandu cu
tóta bucatu'a beneficaloru statului totu numai pe
aristocriat'ia maghiara, deveni acam unu obiectu de
comentari prin diurnalele maghiare. Mai antaiu
„Ungar. Lloyd“ cam in puterea sistemului parla-
mentariu ei disputa indreptatiere la acestu postu
atatu de influentiatoriu, déca nu se afla nici macaru
deputatu, consiliandui, cá se se incapuia celu pu-
cinu de unu mandat. Asta dovedesce, ca maghiarii
simtu, ca s'a facutu o gaura in autonomi'a parla-
mentaristica prin acésta denumire — si inca a
unui neamtii — de ministru, care actu nu e nici
deputatu. In fapta nepasarea de aristocriatia, ne-
partialitatea si numele germanu Rajner pre mirósa a
absolutismu inaintea suprematistiloru dualistici, cari
se temu, ca voru fi impedeati in mersulu seu de
a nivela totu ce nu e maghiaru. — Dar' inse se
nu -si uite nici unii nici altii, ca seclulu acesta e
epoc'a traitória a nationalitatiloru, care inspirate de
amórea vietii, prin lumina, nu voru mai orbea in
grati'a metehneloru nimenui. Acestu torente nu,
nu se mai poté opri fara stavil'a multumirei, ér'
sil'a, potenti'a si tirani'a numai ar' precipita peri-
cululu ce l'a provocatu dualismulu. Poftimu suc-
cesu d. miu. Rajner in sensulu multumirei tutu-
roru natiuniloru cá atari, si atunci va fi tare si
mare intr'o tíera fortificata prin restaurarea concor-
diei tuturoru nationalitatiloru! Asta o dicemu in
loculu poporului romanu, care instinctive s'a infio-
ratu si se infióra de apropierea amenintiariloru an.
1848, pana atunci, pana candu se mai ignoréza
natiunea romana si limb'a ei si pana candu se mai
respingu barbatii ei cei probati de pe tóte terenele
de influentia. — Astai dóre amaru! —

Calatori'a Mai. Sale imperatului dede ocaziune
diurn. „Opinione“ a esi cu unu articulu, in care
privesce intelnirea imperatului cu princ. de corón'a
alu Prusiei si cu imperatés'a Franciei, de unu
triumfu alu principiului nationalitatii-
loru. Apoi adaage, ca déca Austri'a cauta cu
prudintia nóue cali, poté exista si candu va fi
invinsu principiulu nationalitatiloru in tóta Europ'a.
— Stapanitorii se nu innóte in contra torentelui. —

Arpatacu 9 Oct. 1869.

Multu stim. Dle Redactoru!

In Duminec'a trecuta, adica in 5 Oct. a. c.
furam surprinsi de visit'a inspectorului scolariu d.
Réti Lajos, carele prin o cuventare in limb'a
maghiara provocá si indemná pre poporu, cá cu
puteri unite se-si redice scóla comunala etc. Po-
porulu romanu replicá, ca densii au scóla romana,
cu care se multiamescu si pe care o voru imbuna-
tati. Asia vedindu d. inspectoru, ca nu poté face
ce vre cu poporul romanu, nu i remase alta, de-
catu a-si lua adio, aruncandu-mi mie in ochi, ca
eu cá parochu a-si fi caus'a neintielegerii. Eu me
escusai, ca de venirea dsale in comuna n'am avutu nici
o scire, si totu deodata ca mie, cá preutu roma-
nescu, nóuele ordini si legi scolarie imi suntu ne-
cunoscute, prin urmare nu potu capacitá poporul
nici spre bine nici spre reu. Totu deodata l'amu
rugatu, cá se aiba bunatate ami dá in limb'a ro-
mana instructiunea ministeriala de scóla, cá se pu-
temu vedé si pricepe si noi romanii voi'a ministe-
riala?! — La care -mi respunde d. inspectoru, ca
dsa nu scie(?!), ca suntu si romani in Arpatacu, ci
scie, ca Arpataculu este satu ungurescu curatu; asia
déca eu sum romanu si nu precepu limb'a maghiara,
nu me poté ajuta nimica, — fara me sfatuesce, cá
se -mi tocmescu unu translatoru. — Poflimu! Asta
e egale indreptatiere?! Asta i iubirea deapropelui?
Cum potea d. inspectoru se dica, ca in comun'a nó-
stra nu suntu romani, candu avemu beserica si
scóla, in care se propune limb'a romana, — ma
inca populatiunea este mai multu de diumetate ro-
mana, ceea ce se poté vedé si de acolo, ca cu fa-
cerea tabelorlu cerute de d. inspectoru, gasiramu
copii si copile obligati de scóla, adica dela 6 ani
pana la 12 ani: 142, ér' ungurii numai 66 copii
si copile?! Si asia totu se fia Arpataculu intregu
maghiaru!? Se ne apucamu de reformarea scóleloru
confesionale, ca-ce precum vedemu, scólele comunale
voru fi scóle numai maghiare, orunde e comun'a si
mestecata, dupa cele ce le audiramu. —

Alexandru Cioflecú m/p.,
parochu gr. or.

Urmarile Increderei romaniloru.

Cinculu mare 18 Oct. 1869.

(Capetu.)

Se venimu acuma in specie la opidulu Cinculu
mare. Aici suntu romani alegatori 155 de insi,
asia dicundu a trei'a parte. In Cincu s'au alesu
56 individi in comunitatea opidana si 13 in repre-
sentanti'a scaunale. Dupa axioma „suum cuique“
ar' fi trebuitu se fia alesi in comitetu celu pucinu
18 si in representanti'a scaunale celu pucinu 4 in-
dividi de nationalitate romana.

Asia amu fostu si avutu intielesulu. Dara...
mi rusine se spunu . . . s'au alesu numai 8 romani
in comitetulu opidanu, si mai multu nemicu. Apoi
si alesii in cea mai mare parte suntu de acei in-
dividi, pe cari romanii nu au volitu se i aléga.
Aici indreptu putemu striga cu Cicero „quo us-
que“ . . .

Firesece in respunsulu comitelui sasescu din 4
Iuliu 1869 se dice: „catu de bine espresu“, ca
alesii nu representa interesele natiunalitatii séu ale
besericeii, de care prin nascere si educatiune se tienu,
ci interesele comunei, de care se tienu. Comun'a
politica inse n'are nici o nationalitate nici o rele-
giune — ea are a se ingriji pentru toti, cari se
tienu de ea fara nici una desclinire?! —

Cumca acésta afirmatiune pórtá mai multu unu
caracteru teoreticu decatu practiculu, voiu aduce spre
cunoscintia una fapta complinita:

In opidulu Cinculu mare se afla 4 confesiuni
representate, cea romana — gr. catolica, — cea
evangelica — si cea greco-orientale, care din urma
posede doi preuti, catu se poté de reu dotati, in
catu suntu siliti a merge si dupa córnelu plugu-
lui, déca vréu se traiéscá. — Acesti doi preuti pre-
cum si celu de confesiunea greco-catolica, au incer-
catu adese ori, cá se li se segregaze din unu pa-
mentu comunale in marime la 13 jugere — asia
numitu „gradina cailoru“, una parte sub titulu de
portiune canonica, ca-ci acesti pastori sufletesci nu
capeta o reuta anuale cá celu luteranu la dóue mii
floreni v. a.

Inse indesiertu.

Trebuie se permitu, ca invetiatorii scólei lu-
terane din Cincu inca suntu fórte bine dotati, de
nu au lipsa de ajutoriu cá cei romani.

In anul trecut, la un'a rogáminté a presbi-
terielu luteranu din Cincu comitetulu opidanu cin-
canu, — care dupa tienorea mentiuatetei resolutiune

din 4 Iuliu 1869 — n'are de a representa inte-
resele nationalitatii séu ale besericeii, de care se
tiene — ci numai interesele comunei politice —
aduse unu conclusu, prin care numita „gradina
cailoru“, — din care au cerutu besericele nóstre
intregirea miserabilei portiuni canonice a preutiloru
de relegiune gr. orientale si gr. catolica, — se da-
ruiesce din ór'a acea pentru vecii veciloru scólei si
besericeii luterane locale.

Acestu conclusu l'a subscrisu la comanda si
doi romani, cari se afla in comitetu, cari schimba
colórea cá cameleonii si cari nu au avutu increde-
rea romaniloru, din care cauza au fostu de sasi a-
lesi, tienendu ei in acest'a privintia cu sasii. Ce e
mai multu, acesti doi romani, potu dice fara convic-
tiune propria si fara de a fi interesati pentru bi-
nele fratiloru lor, nici nu au aflatu de bine a pro-
testá in contra acestui conclusu, daunosu pentru
noi, ba nici alu face cunoscutu representantiloru be-
sericiloru nóstre. Numai din intempleré s'a aflatu
scire de acestu conclusu. Intru adeveru tare s'au
mahnitu ambele reprezentatiuni ale besericiloru ro-
manesci din Cincu, si numai decatu au recursu la
locurile competinte in contra acestui conclusu, de
II. Sa comitele natiunei sasesci Moritz Conrad din
ponderosele nóstre motive aduse inainte nu la in-
taritu. — Acésta este fapta neresturnavera.

Asiu dori a sci, ca in casulu acesta speciale
ce felu de interese a reprezentatu comunitatea acum
adormita in domnulu? — Ale comunei intregi poli-
tiche?! séu numai ale nationalitatii séu besericeii lu-
terane!!?

Tocma din acestu casu precedente tragundu
noi romanii alegatorii consecuenti'a logica, amu re-
dicatu glasilu si ne-amu rogatu, cá proportional-
minte se fimu representati cu barbati din sinulu nó-
stru, cari porta increderea nóstra si suntu inden-
dinti si nu maierini lui Hanu si lui Branu.

Tóte argumentele nóstre au fostu in desiertu;
si cererea nóstra cea drépta si basata pe princi-
piulu egalitatei, fratietatei, eucitatei si a buniei intie-
legere, nu s'a respectatu, ba putemu dice total-
minte s'a ignoratu.

Asia stamui noi eschisi din drepturile consti-
tutionali, si aruncati de nou in bun'a placere a
altora. „Videant consules“ . . .

Mai multi alegatori din
Cinculu mare.

Din campulu resbelulu dalmatinu.

Armat'a austriaca si a inceputu operatiunile
ofensive in contra insurgentiloru, bochezi, ragusani,
dalmatini séu asia numiti si maurovlachi. Genera-
lulu Wagner demandá inainterea trupeloru con-
centrate la Cattaro pe dóue parti catra fortulu Dra-
gali, care lu amenintia insurgentii. Risano s'a
ocupatu. In 9 si 10 se puscá din intariturile, Cerc-
vice, Crasovic si Castelnuovo in poporimea tractó-
ria pe acolo, si cadiura vr'o 3 insi morti si unulu
vulneratu. Manevre sperietórie, cum se facura mai
deunadi in Belgradu. — Insurectiunea e latita a-
cum si prin celelalte cercuri, ca-ce insurgentii au
juratu a ascunde sórele la orcine ar' cunteza a face
vreunu pactu cu regimulu austriacu. Asia s'a pu-
blicatu in tóta Dalmati'a dreptulu statariu si 22
batalióne cu 4 baterii inaintéza catra insurgenti
spre ai incungiura, cari acoperiti si ajutati de Cer-
nagoreni se opunu in lupte gerilice, dupa cum se
intielesera cu planu de multu proiectatu. —

SOCIALATEA ACADEMICA ROMANA.

Siedintia publica din 14 Sept. 1869.

(Capetu.)

La discursulu dlui Papiu asupra lui George
Sincaiu, d. G. Baritii a respunsu:

„Domnule!

„In istori'a popóreloru vine a leasea cate unu
periodu de timpu, din carele cunoscu cinea pe
deplinu viéti'a unuia, séu unoru barbati, cari au
condusu afacerile si destinele unei tieri séu natiunii,
cunósce totudeodata aprópe si istori'a acesteia.

Acelu barbatu romanu, care va fi in stare de
a compune biografiele cunoscutiloru triumviri: Sa-
muilu Miculu, George Sincaiu si Petru Maioru, pe
unu periodu rotundu de ani cincidicci, incepundu
adica dela anulu 1770—1820, acél'a ne va da
chiaru in aceste biografie istori'a poporului romanu
din patri'a, in care s'au nascutu si in sinulu caruia
au lucratu ei in acelasi periodu de ani 50.

Déca pres'a pe timpulu aceluor triumviri ar' fi fostu suferita a se miscá celu pucinu in cerculu, in care i erá ertatu a se miscá cu 20 de ani mai tardiu in acele tieri, atunci deslegarea susu atinsei probleme ar' fi usurata in mare mesura, pentru ca in acestu casu ne amu aflá in una posesiune a unui numeru considerabilu de documente, cari dupa ce nu se pastrara prin presa, au si disparutu cu totulu din scrinele privatiloru, éra altele tocmai si din arhivele publice.

Acésta impregiurare luata in de aprópe consideratiune, -mi da mie criteriulu, dupa care amu se apretiezu cuprinsulu meduvosului si elocentelu discursu, pe care lu audiramu din graiulu dtale, dle Papiu!

De unde acea abundancia de date istorice culese cu atat'a grigia si critica? De unde acea patrundere agera in natur'a evenimentelor din secolulu espiratu, petrecute in acele tieri, in cari istoria din acelu secolu si din acest'a alu nostru inca nu este scrisa, ci abia adumbrata in cateva liniamente destulu de usióre? Responsulu ce -mi potu dá la intrebari de natur'a acestor'a este, ca unu barbatu incalditu si condusu de acelasi spiritu saceru, de care fusese condusu si celu preconsiatu de densulu, nu afla repausu, pana nu strabate in fundulu adevéru. Acésta vointia de feru te a condusu si pe dta, pentru ca incependu din anii juniei si pana in timpulu de facia, se sacrifici dile si nopti, bani si sanetate, spre a strabate prin locurile, pe unde credeai, ca póte se sté ascunsu adevéru istoricu pentru natiunea nóstra. Dupa ce adica in anulu 1852 fiindu in Vien'a, prin lucrurile istorice publicate atunci, ai datu prim'a proba, ca esti determinatu a calcá pe urmele barbatului, a carui panegiric'a o ai facutu astadi, curendu dupa aceea ai trecut in Itali'a, adica in acea tíera, pe alu carei pamentu luase si George Sincaiu aspiratiunile si — de nu me insielu eu, — chiaru primele informatiuni autentice atatu despre originea natiunei, catu si despre sorgintile cele mai copiose, din cari s'ar puté serie candu-va istoria romaniloru si a pamentului locuitu de acestu poporu. Cu atatu inse nu te ai indestulatu, ci precum George Sincaiu in cursu de ani 34 cercetase mai multe bibliotece si archive din imperiu, precum elu — impluse diece (ladi?) de tomuri cu documente istorice culese din tóte unghiurile, — intocmai dta convinsu, ca o viétia de omu nu póte fi de ajunsu, necum a compune acea istoria, dara nici macaru a culege materialulu necesariu la redicarea unui monumentu nationalu atatu de maretu, ai mersu totu pe urmele lui George Sincaiu si ale contimporaniloru sei, pentru cá se aduni la unu locu totu ce voru fi scapatu ei din vedere, si cele pe cari loru nu le-a fostu datu ale cunósce. Tesaurulu de documente in 3 tomuri si alte publicatiuni istorice, esite pana acum din condeulu dtale, au datu ocasiune publicului nostru cá si celui strainu, pentru cá se prevéda ceea ce mai are se astepte dela dta, éra membrii acestei societati academice au fostu convinsi indata dela inceputulu activitati sale, cum ca dta trebuia se ocupi locu in midiuloculu nostru. Totu din aceste cause éra lucru firescu, cá si compunerea biografiei lui George Sincaiu se o asteptam delá dta. Ai corespuusu si acestei misiuni intr'unu modu, in catu se avemu dinaintea ochiloru nostri spiritali imaginea autentica a istoricului, literatorului si totudeodata martirului George Sincaiu.

O singura indoiéla s'ar mai puté destéptá in spiritele nóstre, o indoiéla, in facia careia trebuie se se opré-ca fiacare omu insetatu de adevéru; éra aceea este, cá nu cumva biografu, ori istoriografu, preocupatu si elu intr'unu modu séu altulu, se fi fostu prea partinitoru pentru persón'a singuraticu si prea severu catra societatea, in midiuloculu careia vietuise acea persón'a. Cu acésta reflexiune a mea voiescu a-ti rechiamá in memoria unele opiniuni, cari s'au sustienutu intr'unu timpu despre barbatulu glorificatu de dta, ca adica acél'a ar' fi fostu unu romanu prea infocatu; ca prea ar' fi voitu se întórca lumea cu degetulu; ca se incercá se delature mai multe institutiuni asupritórie si fórte fuuneste, elu singuru cu umerii cá de unu Titanu si asia mai departe.

Fiinduca inculpari de natur'a acestor'a se audira si mai tardiu aruncanduse nu numai asupra istoricului George Sincaiu, ci si asupra unor succesoru si, déca voiti, adepti de ai lui; fiinduca de alta parte in dilele nóstre a inceputu a se formá o scóla asia numita a cosmopolitiloru, cari -si batu jocu de ide'a nationalitatii, pe care nici ca o pricépu de locu, eu credu, domnulu meu, ca este bine a constatá, cumca pe catu George Sincaiu cá romanu a sciutu a se inaltá in tóta viétia sa mai

presusu de orice provincialismu angustu, marginitu, miopicu, egoistu, pe catu elu -si a propusu a probá, ca natiunea romana este un'a, ca un'a i e limb'a, unulu si alu ei destinu, tocmai pe catu elu se adoperase a demustrá dupa istoria, cumca coloniiloru lui Traianu nu le ar' fi fostu ertatu nici odata, nu le va fi ertatu nici in viitoru a fi cosmopoliti, mai inainte de a fi si remané romani intru tóta puterea cuvintului.

Dta, domnulu meu, ai promis indata in esordiuulu discursulu dtale, ca pe candu catra finele secolulu espiratu in unulu din staturile de ras'a latina dela apusu se prochiama drepturile omului si ale poporului, pe atunci coloniile lui Traianu erau ingenunchiate, calcate si umilite; éra eu mai adaugu, ca acea stare a lucruriloru s'a pastratu, de si nu tocmai in cumplita sa intensitate de mai inainte, pana la a dóu'a prochiama a drepturiloru omenesci.

Inse care érá óre caus'a principiala a acelei conditiuni deplorabile?

Dupa George Sincaiu cea mai mare parte a suferinteloru seculare, la cari a fostu supusu si sub cari a gemutu poporulu romanescu in decursulu atatoru secolu, se putea deduce si esplicá mai verosimulu din numele de romanu, romanu, ce pórtá acestu poporu numitu de straini Blachu, Vlachu, Valach, Wálsch. Acésta opiniune, séu déca mai voimu, convictiune, se intinde cá si unu firu rosu in unele camiluri de corabie prin tóte scriptele lui George Sincaiu si ale contimporaniloru sei. Dupa acei scriptori ai nostri, romanii au fostu persecutati si une ori condamnati la exterminatiune totala, nu cá locuitori ai cutarei tieri, nu cá ómeni de vre un'a séu alta casta ori clasa, ci deadreptulu cá romani, cá valachi. De aici a urmatu firesce, ca strabunni nostri loviti cá romani, totu cá romani erau constrinsi a se si aperi; éra candu ei au scapatu dupa acestu terenu, a si fostu vai de dileloru. Inctandul interesulu nationalu solidaritatea dintre densii inca a disparutu; adormindu simtiulu si ambitiunea de origine, braciile séu desarmatu umilirea si cu ea sierbitatea i a incalcatu.

Intr'aceu George Sincaiu, care propagá o doctrina cá acést'a, credea totuodata in reinviare, in redestepare, elu si toti contimporanii sei enumerati de dta. Asia este, ei credea, laborá, semená, plantá, nu pentru folosulu propriu, ci numai pentru alu posteritatiei, si asia se implini intr'ensulu sentiint'a unuia dintre sapientii Romei antice: *Arbores serit agricolu, quarum fructus ipse aspiciet nunquam.*

Trasurile mai de frunte din discursulu vietiei lui George Sincaiu, asia precum ni le-ai impartasitu dta cu destula precisiune, esplicá si mai limpede, pentru ce istoriculu si literatorulu George Sincaiu, din ide'a nationalitatii romane facuse óre -si-cum unu simbolu alu credintiei sale cá omu, si apoi pretindea, cá in acestu punctu se fia totu de o credintia cu elu. Óre inse putea elu se aiba alta credintia in respectulu nationalitatii? A petrece in vigórea junetii cincii ani printre ruinele Romei lui Romulus, a Scipioniloru a lui Caesar si Pompejus; a descoperi acolo la sorginte incependu cu column'a lui Traianu tóta originea inalta si gloriósa a limbei si a numelui; apoi a se reintórce in patria si a trage paralela între odinióra si între timpulu séu: mai érá óre cu putintia, cá elu si socii sei se nu se inspire, se nu remana dominati de unic'a idea sublima si salutará, a carei conceptiune fusese ajutata cu atat'a succesu de celelalte idei ale timpulu lui seu, propagate din Franci'a la tóte popórele.

Domni'a ta nu-ti pregetasi a ne comunicá unu numeru considerabilu de date istorice, din cari se cunósce invederatu, in cate moduri se intentase in trecutu desmembrarea, paralisarea si desfiintarea totala a natiunei romanesci. Da-mi voie se reflectezu si eu la loculu acest'a inca numai la cunoscutele acte publice, cari tienu: *delendam esse e stirpe totam Valachorum progeniem.*

Dupa ce Sincaiu dete preste cateva sute de asemenea documente; dupa ce elu intr'aceu se vediu spoliatu prin mórté de celu mai putinte alu seu patronu, adica de acelu monarchu, sub ale caruia auspicia putea face multe pentru regenerarea natiunei, precum elu insusi ne spune in elegia sa, — dupa ce in fine densulu se vediu paralisatu in tóte actiunile sale, atatu cá cultivatorulu alu literaturii si alu sciintelor, catu si mai alesu cá organizatorulu si directorulu alu scóleloru, atunci érá prea naturalu, cá spiritulu seu celu forte se voiesca a téné cu ambele bracie ceea ce apucase un'a data, si prin urmare se-si apere in totu timpulu si in totu loculu ide'a sa de predilectiune: *nationalitatea*. Unu Sincaiu nu mai érá in stare si nici ca i era lui ertata a cochetá, cá se dicu asia, cu reactiunea feudálismului si a obscurantismului, cari ambele dela

anulu 1795 inainte éra apucaseru in capulu mesei. Déca asemenea stare a lucruriloru lu aduse in conflicte diverse, acést'a nu se mai póte imputá unui amicu alu natiunei sale si alu libertatii, ci cu totulu altor'a. Superioritatea spiritului si cunoscintia de sine, convictiunile, curagiulu si inflexibilitatea principiiloru, pe care dta le-ai relevatu cu multa justetia cá totu atatea virtuti, nici decum nu putea se aiba altu resultatu, decatu sacrificarea fara nici o crutiare a omului inestratu cu asemenea virtuti si calitati. Nici Sincaiu, nici consocii sei in suferintia n'au facutu unu singuru pasu pe calea unui Colla Rienzi si nici macaru pe a unui Savonarola, nici au lovit in vr'o relegiune positiva, pentru cá se ajunga in urm'a lui Huss, pe rugulu de focu; nimicu din tóte acestea, si totusi George Sincaiu a trebuit se ié pe facia sa insult'a cunoscuta, citata si de dta: *Liber igne, anctor patibulo dignus*; éra acést'a i se intempla lui in secolulu alu XIX, nu in alu XV!

De aceea dara, eu convinsu, domnulu meu, ca ori cine va voi a meditá seriosu asupra vietii lui George Sincaiu, asia precum o audiramu dela dta, va ajunge usioru la convictiune, ca atatu elu, catu si contimporanii sei au trebuit se purcéda pe calea emanciparii nationale numai asia, precum au purcesu densii; séu déca érá se se abata dela aceea, atunci in acelu timpu de reactiune intunecósa, nu le remanea alta alegere, decatu a parasi caus'a pentru totu restulu vietii loru; sub acésta conditiune ei ar' fi fostu lasati in liniste si pace, care inse pentru natiune érá se fia pacea si tacerea mortii! Ferice de natiunea nóstra, ca a remasu aperiata de unu periculu atatu de inficosiatu; de trei ori ferice de noi, ca avuramu cativa antecesori in tóte tierile locuite de romani, cari armati cu anticele virtuti cetatiene, luminati de sublim'a si dumnediecsa morala evangelica, nu numai au sciutu resiste negrelor tentatiuni, ci totu odata lasandu posteritati cá ereditate credintia neclatita, in immortalitatea natiunei romanesci, prin acést'a ne impuseru si noa strins'a iudatorire, cá se ne cultivam limb'a nationala si sciintiele, pentru ca in sciintia este puterea, éra fara limba nationalitatea nici se póte cugetá.

In catu pentru ideile relogiose ale lui George Sincaiu, asia precum le-ai dedusu dta din scriptele lui, apoi se intielege de sine, ca acelea érá se displaca fórte multu la totu aceia, cari tienu mortisiu la cunoscut'a maxima: *divide et impera*. — Ele mai displacu inca si la totu acei nefericiti, cari nu suntu in stare de a se emancipá de rugin'a vechiului scolasticismu, carele face, cá confusiunea ideiloru confesionali cu cele nationali, politice si sociali se nu mai incete nici odata.

„Iosifu iubitorulu de omenire imperatu murise, si principiile revolutiunii celei mari in Ungari'a si in Transilvani'a nu aveau sensu.“

Nu sciu déca amu intielesu eu bine acésta sentintia a dtale respicata in partea discursulu, in care defasiuri ideile politice-sociali ale lui Sincaiu. Eu adica credu asia, ca acele idei ajunseru a fi cunoscute in straturile superioare ale locuitoriloru si presimtite cá prin instinctu de massele poporului, ceea ce se póte probá de o parte cu totu ce s'a scrisu si publicatu in acésta materia in cei diece ani ai domniei lui Iosifu II., pe catu pres'a se bucurá de libertate aprópe absoluta, éra de alt'a luptele din anulu 1784 ce au fostu ele? déca nu celu mai solemn protestu pusu in favóre drepturiloru omenesci si ale poporului, unu protestu acést'a, carele a precesu cu 5 ani prochiamaarea drepturiloru omenesci in Franci'a. Noi inse scimu bine ce a costatu chiaru si pe Franci'a realisarea aceluor drepturi, precum si ca cu tóta solidaritatea poporului francesu si in mani'a giganticele sacraficii aduse pe altariulu patriei, ea cadu mai antaiu sub despotismulu unui soldatu, éra dupa aceea suferi inca si umilirea invasiunii straine. In resaritul Europei a lipsitu orice solidaritate, prin urmare dreptulu istoricu feudalu infruntatu pe unu timpu, relative fórte scurtu prin man'a tare si braciulu inaltu alu lui Iosifu, s'a pututu reculege si consolidá din nou, ceea ce in adevéru s'a si intemplat. Dupa aceea intielegu si eu, ca Sincaiu ne mai vedindulu alta cale de scapare, se aruncá si elu cu ai sei pe terenulu dreptului istoricu, unde adversarii sei se credeau mai tari si de unde elu voindu a i scóte, cautá unu punctu cá alu lui Archimedes prin labirintele istoriei, pe atunci inca pucinu cunoscute.

Eramu pregatitu, domnulu meu, cá se te vedu tractandu cu predilectiune ideile nationali, istorice si literarie ale lui George Sincaiu si ale consociiloru sei, intocmai precum ai si urmatu in ultimele trei parti ale discursulu dtale. Erá in adevéru timpulu, pentru cá generatiuniloru presente se li

se dă ocaziune de a compară gradul culturai sciintifice, pe care se aflau barbati de sciintia in susu atinsulu periodu de ani 50, cu acel'a, pe care se afla in dilele n6stre alei natiunei romanesci. In-tr'aceea se cuvine cã noi la asemeni ocaziuni se nu perdemu din vedere neauditele dificultati, cu cari aveau a se luptã parintii nostri, intru castigarea de sciintie si in cunoscintie, in comparatiune cu abondantele midiul6ce, cari stau in dilele n6stre la dispositiunea junimei. Cum se putea 6re, cã 6meni, cari aveau cate o platis6ra anualã de 300 fl. s6u 60 galbeni, se-si castige biblioteca copi6sa, se adune multime considerabile de documente f6rte preti6se, in fine se întreprindea dese calatorii sciintifice, pe unu timpu, candu in totu cuprinsulu patriei loru lipsiea orice drumu asterntu si orice mesagerie de posta. Acei barbati inse iubiea cu devotamentulu absolutu natiune, limba, patria, sciintia; apoi sant'a scriptura dice cu mare dreptu, ca caritatea implinesce t6te si invinge t6te. De aici si numai de aici se si esplica extraordinariulu devotamentu alu aceloru barbati.

Cu adevărata duiosia amu ascultat apoteos'a ce faci dta lui George Sincaiu, si cu care -ti incheiai discursulu de astadi. Dta voiesci, cã spiritulu seu se fia in midiuloculu nostru. Candu vomu observã, cumca romanii cauta si cultiva istoria patriei si a natiunei cu acelasi zelu, carele se vede si la celalalte pop6re de ras'a latina, atunci se va simti si la noi, ca spiritulu tuturor barbatiloru, pe cari i ai rechiamatu astadi in memoria n6stra, aratandu'i de modelu posteritatii, se aflã in midiuloculu nostru.

Un'a din problemele societatii academice, de alu careia membru alesu te salutamu noi astadi pe dta, este a recomandã natiunei studiulu istoriei, 6ra mai alesu a confaptui din t6te puterile sale pentru cultivarea istoriei nationale. Acest'a este si studiulu dtale de predilectiune. Acestu campu, pe catu de frumosu si atragatoriu, tocmã pe atãta e si intinsu, s6u mai bine vastu, intrecurmatu de munti si riuri mari, cã si in lumea fisica. Intre aceea noi vomu pune umeru la umeru si vomu laborã, de si nu cu atatea succese, cate se voru fi asteptatu dela noi, de siguru inse cu devotamentulu remasu noa de elironomia dela venerabilii nostri antecesorii.

Se fii, domnule Papiu, bine venit in sinulu acestei societati academice. Se ai parte de anii lui Nestoru si de succesele lui Livius pe campulu istoriei n6stre. — „Mon.“

Cronica esterna.

ROMANI'A. „Monitoriulu“ oficialu publica, ca In. Sa Domnitoriulu a adresatu metropolitulu primatu alu Romaniei una depesã din Neuwied 6 Oct. in cuprinsulu urmatoriu:

„Em. S. metropolitulu primatu alu Romaniei!

Placundu divinei prevedintie a cor6n'a in fine dorintia ce amu avutu de a gasi o socia demna de asociatu pentru inalt'a misiune ce -mi amu propusu in iubita mea patria, me grabescu a rugã pe Prea Sãntia V6stra, precum si pe totu clerulu romanu, a inaltia rugi catra celu a Totu-Putinte, pentru binecuvantarea acestei uniuni atatu de scumpa animei mele. —

CAROLU.“

Mai toti suveranii Europei au adresatu deja Inaltimei Sale felicitãri loru, pentru fericit'a sa logodna cu principes'a Elisabet'a. —

„Adunarea Nationalã“ reflecta despre ac6sta logodna urmat6riile:

„Bucuresci 8 Oct. 1869.

Suntemu veseli, suntemu fericitu publicandu ac6sta depesã, prin care Mari'a Sa Domnitoriulu Romaniei anuncia natiunei sale adoptive, fiit6ria sa casatoriã, si avemu dreptulu a ne fericitã si mai multu, ca-ci ac6st'a e o casatoriã si politica si de anima; politica, ca-ci princes'a Elisabet'a de Wied este de o nascere ilustra, care o intrudescu cu mai t6te dinastie de antaiulu ordinu alu Europei, si totuodata nu l6ga pe fiitorulu seu sociu cu nici o dinastia mai deosebitu.

In adevėru positiunea n6stra de neutralitate absoluta nu putea se indemne pe Domnitoriulu a-si cautã socia in vre un'a din casele mariloru puteri ale Europei, ca-ci in starea de rivalitati, in care se afla astadi Europ'a, casatoriã Domnitoriulu nostru

cu o princesa din famili'a imperatului rusescu, de indata ar' fi sporitu greutãtile n6stre din partea Occidentulu, si vice-versa.

Nu avemu de catu se ne uitamu la Greci'a, careia i s'au redicatu atatea dificultati prin casatoriã junelui seu rege cu fiic'a imperatului Alexandru. Insocirea Domnului nostru cu principes'a Elisabet'a este dara o insocire dictata de politic'a cea mai sanetosã si singur'a mantuit6ria pentru noi. Ac6sta insocire devine si o insocire de anima, dupa scrile ce le avemu, ca-ci princes'a Elisabet'a intrunesce t6te calitatile proprie de a face fericitia Domnului nostru si cã barbatu si cã Domnu.“ —

In f6i'a guvernamentale se publica in partea oficiala si urmat6ria poesã:

„Mari'a Ta!

„Candu alu Romaniei mire
Ne tramite dulceã scire,
Ca in calei a intelnitu
St6u'a care a fostu doritu.

„Candu spre dens'a astadi cata,
Spre augustai fidantiã
Care'lu prte ferici
Si alu seu tronu a intari.

„Musele nu potu se taca,
Ci dat6re suntu se'i faca
Urari dulce in coru cantandu:
Ad'o D6mne mai curendu!“

„Urdieeni.“

George Sionu.

In Iasi, Bucuresci si alte locuri se celebra Te Deumuri, se facura iluminatiuni si se tramisera telegrame de fericitia cu ocaziunea casatoriei M. Sale Domnitoriulu, de care e plinu „Monitoriulu“.— Se fia de bunu auguru! Avendu de rezultatu singur'a inaltia prosperitatii si a gloriei romanismulu!!! — Principele plecã la Elveti'a in Weinburg, de unde va cerceta pe regele Italiei in Florenti'a si cã pe diumetate Novembre se va reint6rce in patri'a lui adoptiva, in Romani'a, dimpreuna cu inalt'a socia.

Mai nou. Afara de revolutiunea republicana in Spani'a, care inca dura, si lesne nu se va domoli si afara de insurectiunea in Dalmati'a, care s'a impulpatu a ataca trupele cu rezultatu de multe perderi, dupa cum se respandesce, desuta insi, n'avemu unu ce insemnatu de relatatu. —

In Prusi'a bate la ochi una propunere facuta in dieta de catra partit'a progresiva pentru **generalã desarmare.** Conclusulu propusu de Birchow si soci suna: „Cas'a deputatiloru se binevoiesca a decide: cã, considerandu, ca spesele federatiunei de nordu suntu pr6 mari, si contributiunile apasatoriã trebuie se se micsioreze prin orice midiul6ce spre a se castiga ajut6ria pentru alte scopuri remase indereptu din caus'a bugetulu militariu celui pr6 incarcatu; in considerare, ca sustienera pazei armate mai in t6te statele Europei depindu, nu dela rivalitatea pop6reloru, ci dela relatiunile cabineteloru:

„Se prov6ce diet'a pe regimulu statulu regiu, cã se midiul6cesca impucinarea speselor pentru administratiunea militaria a dietei federale de nordu, in modu corespundat6riu, si prin negociãri diplomatice se se midiul6cesca o desarmare generalã.“ —

Domnulu Richard Henricu deputatu parlamentulu anglicanu, se afla in Berlinu si av6 intalnire cu deputatii intr'o adunare, unde se a exprimat despre desarmare si despre necesitatea ei, adaugundu, ca parlamentele trebuie se conlucre, cã se se redice pretutindenea tribunale de arbitri internatiionali, cari se conlucre a complana certele intre natiuni, declarandu totuodata, ca ministrulu britanicu Gladstone ar' fi apromisu, ca va sprijini aceste tendintie si ca in Franci'a a-si primitu deputatulu Passy, in Belgi'a Fischer misiunea a inaintã opulu pazei intre natiuni. Richardu a venit si in Vien'a si va scobori si la Pest'a, unde deputatii nationalitatiloru apasate ar' trebui se lu incongiure, pentrucã in Ungari'a se revina odata si imperatiã adeveratei concordie, care cipa in durerile renascerei. —

Variatati.

(Dorintia implinita.) Dupa cum doriamu de multu fratii nãsedeni se provediura si

cu unu profesoriu de desemnu pre lunga celu de cantu si musica instrumentale (dar' de gimnastica?)! Le mai lipsesce inca catedra de limb'a franceza si italiana, ca-ce pana atunci nu voru implini mesur'a necesitatii neaperate, ce o reclama cultur'a romana petutindenea. — D6r' intarirea instrumentulu fundationalu inca nu se va amanã timpu atatu de indelungatu, ca-ce natur'a estoru feliu de obiecte reclama intetire si grabnica punere in lucrare, nu amanare.

Intru asiediãrea planulu de invetiamentu pentru gimnasia, ar' fi neaperatu de lipsa una cointelegere cu t6te gimnasiile romanesci, pentrucã se se pasi6sca uniformu intru t6te, cã se nu devina impededata tenerimea trecat6ria dela unu gimnasiu la altulu din caus'a schimbãrei pãneloru fara a pãstra uniformitatea. Reuniunea si aici e una mare necesitate reclamata de problem'a culturai tenerimei. — Gimnasiulu romanescu si celu evangelicu din Brasiovu remasera pe lunga planulu dupa „Proiectulu de Organisiatiune“; celu r. catolicu a introdusu modificatiunile demandate, fara a se departa multu de acelasu. — Gimnasiile reali inca trebuie cunoscute si st6diate, ele contieniu multa practica.

Dictionariulu ungurescu-romanescu compusu de G. Baritiu, 1869, formatu 80 mare, 41 c6le, se afla depusu spre vendiãre la librãriile din Brasiovu, Sibiiu, Clusiu, Lugosiu, Temisior'a, cu pretiulu originale fixu a 3 fl. 70 cr. legatu ti6peniu cu piele, si 3 fl. 20 cr. v. a. legatu usioru.

Acei domni, cari voiescu a trage acestu dictionariu deadreptulu dela auctoriu prin posta, suntu rogati, a se intielege cu expeditiunile postale, cã in casu de a nu afla pe ddniã adresati acasa, indata in primele 3-4 dile, dupa sosirea pachetelor, se nu le mai remita, ci se le pastreze pe locu celu pucinu 14 dile, dupa cum le suna instructiunile. —

Nr. 8904/1869.

1-3

Concursu.

Spre ocuparea statiunei de notariu in comun'a Turchesiu, devenitu vacante, cu care este impreunatu unu salariu anuale de 400 fl. v. a., cortelu liberu, 6 stanjini nemtiesci de lemne, se escrie prin acesta concursu.

Doritorii de a ocupa acestu postu se prov6ca a-si inaintã cererile loru provediute cu documente necesarii, prin care se se adevereze cu deosebire cun6scerea limbey unguresci, nemtiesci si romanesci, la acestu magistratu urbanu si districtuale, pana la 9 Novembre a. c. —

Brasiovu in 25 Octobre 1869.

Magistratulu urbanu si districtualu.

Nr. 52

3-3

Edictu.

Stefanu Serbanu legiuitulu barbatu alu Mariei Padureanu din S. Ujla-u gr. cat. cu necredintia parasandu-si de 15 ani, soci'a sa, prin aceste se cit6za, cã in terminu de unu anu si una di se se prezenteze la acestu tribunalu matrimoniale, ca-ci la din contra si fara de densulu se va proceda in cauza, in sensulu legiloru si alu can6neloru.

Din sesiunea trib. matrimoniale, tienuta in Gheri'a la 8 Maiu 1869. —

Unu concipientu

de advocatura, care se cun6sca limbele patriei si cu deosebire limb'a maghiara, fiindu juristulu absolutu, are aici in Brasiovu la d. advocatu Iosifu Puscaru locu si prospectu de a fi bine recompensatu dupa osteneli. — Doritorii au a se adresa pentru mai deãpr6pe informare deadreptulu or' prin Redactiune. — 1-2

CURSURILE

la bursa in 26 Oct. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	5 fl. 85½ cr. v. a.
Augsburg	—	120 „ 65 „
London	—	122 „ 80 „
Impromutulu nationalu	—	59 „ 70 „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	69 „ 70 „
Obligatiunile rurale ungare	—	78 „ 75 „
„ „ temesiane	—	77 „ „
„ „ transilvane	—	74 „ 75 „
„ „ croato-slav.	—	81 „ 75 „
Actiile bancului	—	709 „ „
„ creditulu	—	244 „ 50 „